

Dosar nr. 3ra-425/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru jud: (L. Bagrin)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău jud: (M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Vasilati împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 03 iulie 2018, Elena Vasilati, reprezentată de avocatul Vladislav Holban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta Elena Vasilati a invocat că soțul său, Ion Vasilati a decedat la 15 decembrie 2017, fapt confirmat prin copia certificatului de deces. La 21 februarie 2018, s-a adresat cu o cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Chișinău, sect. Botanica prin care a solicitat realizarea dreptului la pensie de urmaș, reieșind din pensia soțului Ion Vasilati decedat, aflată în plată. Întrucât nu a primit de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica nici un răspuns în scris la această cerere, la începutul lunii mai 2018 s-a prezentat la oficiul acestei instituții și s-a interesat care este rezultatul examinării cererii sale, comunicându-i-se că în luna mai va primi pensia de urmaș în mărime de 2200 lei. Într-adevăr în luna mai 2018 a primit pensia de urmaș în mărime de 2200 lei.

Reclamanta a menționat că la 11 mai 2018 a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica o cerere în care a solicitat să se înmâneze copia de pe decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, prin care s-a stabilit pensia de urmaș.

La 13 iunie 2018, prin poștă, a primit de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica copia deciziei din 05 martie 2018, privind stabilirea pensiei de urmaș în mărime de 2200, 44 lei. Nefiind de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica din 05 martie 2018, care a fost eliberată și comunicată la 13 iunie 2018, a contestat-o cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale. Pîrîta Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat cererea prealabilă la data de 30 mai 2018, fapt confirmat prin ștampila de recepție aplicată pe exemplarul doi al cererii prealabile.

Reclamanta Elena Vasilati a relatat că la data de 25 iunie 2018, prin intermediul poștei, a recepționat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. V-1189/18 din 22 iunie 2018, la cererea prealabilă. În răspunsul respectiv Casa Națională de Asigurări Sociale invocă faptul că Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIV din 20 iulie 1995 nu prevede stabilirea pensiilor pentru urmași, iar la momentul decesului, soțul nu era beneficiar de pensie pentru limita de vârstă sau de dizabilitate, stabilită în condițiile Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii. Respectiv, pensia de urmaș a fost calculată în mărime de 50 % din pensia potențială de dizabilitate severă, constituind 2200, 44 lei lunar ($4400, 87 * 50 \%$). Reieșind din cele expuse, temei pentru revizuirea pensiei de urmaș din cuantumul pensiei pentru vechime în muncă a soțului, ca judecător, nu este.

Reclamanta Elena Vasilati a declarat că decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Botanica din 05 martie 2018 în partea stabilirii cuantumului pensiei în mărime de 2200, 44 lei, și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. V-1189/18 din 22 iunie 2018, la cererea prealabilă, le consideră neîntemeiate și contrare legii. Potrivit prevederilor art. 24 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, pensia de urmaș se acordă dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii în conformitate cu prezenta lege. Astfel soțului reclamantei, decedatul Ion Vasilati, ajungând la limita de vârstă stabilită judecătorilor pentru pensionare, prin Hotărârea Curții Constituționale din 31 octombrie 2007 i s-a stabilit începând cu 01 noiembrie 2007, pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80 % față de salariul mediu în funcția de judecător al Curții Constituționale. În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 se stabilește pensie de urmaș: soțului supraviețuitor dacă, la momentul decesului susținătorului sau pe parcursul a 5 ani după deces, a împlinit vârsta de pensionare prevăzută la art. 41 sau a fost încadrat în gradul I sau II de invaliditate, a avut cel puțin 15 ani de căsătorie cu persoana decedată și nu s-a recăsătorit.

Reclamanta Elena Vasilati consideră că prin acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale i-a fost lezat dreptul la pensia de urmaș, fapt care a determinat reclamanta la inițierea litigiului în cauză pentru apărarea drepturilor sale.

Reclamanta Elena Vasilati a indicat că participarea sa în litigiul privind pensia de urmaș, creează un disconfort emoțional pe care îl suportă, acționând asemenea unui cerșetor de la stat, având înregistrat un stagiul general de muncă de 45 ani, inclusiv de 38 ani în calitate de pedagog, cu o pensie lunară de 1700 lei, din care lunar achită în mediu pe parcursul anului 1200 lei, numai pentru serviciile comunale.

Toate aceste circumstanțe afectează enorm de mult reclamanta din punct de vedere psihologic, moral, din care motiv, în conformitate cu art. 25 din Legea contenciosului administrativ și art. 1422 Cod civil solicită instanței de judecată repararea prejudiciului moral prin obligarea pârâtului la achitarea în beneficiul reclamantei a sumei de 20 000 lei.

Reclamanta Elena Vasilati a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ilegalității deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Botanica din 05 martie 2018 și a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. V-1189/18 din 22 iunie 2018, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lunar Elenei Vasilati, începând cu data de 21 februarie 2018, pensia de urmaș în mărime de 50 %, ce constituia la momentul adresării suma de 12 000 lei, din pensia a fostului soț, Ion Vasilati, decedat la 16 decembrie 2017, cu aplicarea indexării anuale a pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să achite Elenei Vasilati prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei și suma de 2 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 08 august 2018 Elena Vasilati, reprezentată de avocatul Vladislav Holban a depus cerere de chemare în judecată suplimentară prin care a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ilegalității deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Botanica din 05 martie 2018 și răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. V-1189/18 din 22 iunie 2018, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lunar Elenei Vasilati, începând cu data de 21 februarie 2018 pensia de urmaș în mărime de 50 %, ce constituia la momentul adresării suma de 10 168 lei, din pensia de plată a fostului soț, Ion Vasilati, decedat la 16 decembrie 2017, cu aplicarea indexării anuale a pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să achite Elenei Vasilati prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei și suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Elena Vasilati împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, s-a recunoscut ca fiind ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Botanica din 05 martie 2018 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. V-1189/18 din 22 iunie 2018, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lunar Elenei Vasilati, începând cu data de 21 februarie 2018, pensia de urmaș în mărime de 50% din pensia de plată a fostului soț, Ion Vasilati, decedat la 16 decembrie 2017, cu aplicarea indexării anuale a pensiei, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite Elenei Vasilati prejudiciul moral în mărime de 5000 lei și suma de 2000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest cerințele au fost respinse.

Prin decizia din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Vasilati împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În consolidarea soluției adoptate instanța de apel a stabilit că Ion Vasilati a activat în calitate de judecător până în anul 2007. Prin Hotărârea Curții Constituționale din 31 octombrie 2007 i s-a stabilit lui Ion Vasilati începând cu 01 noiembrie 2007 pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80 % față de salariul mediu în funcția de judecător al Curții Constituționale. La 16 decembrie 2017 Ion Vasilati a decedat. Potrivit certificatului de căsătorie Ion Vasilati s-a aflat în relații de căsătorie cu Elena Vasilati din 03 martie 1965. În conformitate cu art. 31 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, judecătorul și membrii familiei sale beneficiază de asistență medicală gratuită la nivel minim necesar și de alte garanții sociale prevăzute de lege.

Instanța de apel a invocat prevederile art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, care statuează că judecătorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55% din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani – de 3%, dar în total nu mai mult de 80% din salariul mediu lunar. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu. Prin prisma art. 24 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, pensia de urmaș se acordă dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii în conformitate cu prezenta lege.

Instanța de apel a mai reținut că Ion Vasilati a obținut dreptul de pensie în anul 2007, cu un stagiul de peste 40 ani.

Instanța de apel a constatat că susținătorul familiei Ion Vasilati la momentul decesului era beneficiar de pensie pentru limită de vârstă și beneficia de pensiei de judecător în mărime de 20 336 lei lunar.

De asemenea, instanța de apel a reținut că soția supraviețuitoare, Elena Vasilati a fost în căsătorie cu Ion Vasilati mai mult de 15 ani, după deces nu s-a recăsătorit, iar la momentul decesului întreținătorului împlinise vârsta de pensionare. Astfel, concluzia Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că Legea cu privire la statutul judecătorului nu prevede stabilirea pensiei de urmaș, iar la momentul decesului Ion Vasilati, nu era beneficiar de pensie pentru limita de vârstă, este eronată. Or, în contextul normelor de drept citate, Elena Vasilati îndeplinește condițiile legale pentru a beneficia de pensia de urmaș în mărime de 50 %, din pensia stabilită decedatului Ion Vasilati în mărime de 20 336 lei, iar, prevederile art. 26 alin. (1) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14 octombrie 1998, urmează a fi coroborate și aplicate cu prevederile art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului care este o lege specială față de Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat.

Instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond, privind recunoașterea ca fiind ilegale decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Botanica din 05 martie 2018 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. V-1189/18 din 22 iunie 2018, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lunar Elenei Vasilati, începând cu data de 21 februarie 2018

pensia de urmaș în mărime de 50%, din pensia de plată a fostului soț, Ion Vasilati, care a decedat la 16 decembrie 2017, cu aplicarea indexării anuale a pensiei.

Conform art. 1422 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral suferințe psihice sau fizice prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Iar, în corespundere cu art.1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond în temeiul legal a admis parțial capătul de cerere cu privire la încasarea prejudiciului moral, fiind obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să achite Elenei Vasilati prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei, iar în rest, cerința a fost respinsă ca nefondată, deoarece cuantumul prejudiciului moral solicitat, fiind exagerat și neproportional încălcărilor admise.

Instanța de apel a invocat prevederile art. 94 alin. (1) CPC, care reglementează că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. Potrivit art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză, dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de apel a reținut că prima instanța corect a considerat că, cheltuielile de asistență juridică, necesare și rezonabile, care urmează a fi compensate de către Casa Națională de Asigurări Sociale, urmează a fi apreciate în mărime de 2 000 lei, inclusiv ca onorariu al avocatului, ținând cont de complexitatea cauzei și pentru participarea în ședințele de judecată.

Instanța de apel a relevat că soluția dată de instanța de fond este corectă, motivată și amplu argumentată, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor juridice și făcând trimitere, atât la probele administrate, cât și dispozițiile legale aplicabile la caz.

Instanța de apel consideră că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de Elena Vasilati către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, este întemeiată și pasibilă de a fi admisă, respingând, din lipsă de temei, apelul declarat de către

Casa Națională de Asigurări Sociale și a menține hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Centru.

La 11 februarie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii depuse de Elena Vasilati.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanței, le consideră ilegale și neîntemeiate, care urmează a fi casate, din motiv că au fost adoptate cu aplicarea eronată a normelor de drept material, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că din dosarul de pensionare s-a constatat, că decedatul Ion Vasilati, până la data decesului 16 decembrie 2017, a beneficiat de pensie pentru vechime în muncă, ca judecător, stabilită conform normelor Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995. Dat fiind faptul, că Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, nu prevede stabilirea pensiilor de urmaș, iar la momentul decesului, Ion Vasilati nu era beneficiar de pensie pentru limita de vârstă sau de dizabilitate, stabilită în condițiile Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, respectiv, pensia de urmaș Elenei Vasilati a fost calculată în mărime de 50 %, din pensia potențială de dizabilitate severă și a constituit - 2200, 44 lei lunar (4400, 87 lei x 50 %). Instanțele judecătorești inferioare nu au dat o apreciere obiectivă a prevederilor Legii 156-XIV din 14 octombrie 1998, dat fiind faptul că legea enumeră expres cazurile în care poate fi stabilită pensia de urmaș.

Recurenta a indicat că referitor la pretențiile intimatei Elenei Vasilati privind încasarea prejudiciului moral de la Casa Națională de Asigurări Sociale, menționează că prejudiciul moral invocat de intimată nu a fost probat în niciun fel, fiind unul pur declarativ. Or, prin acțiunile sale recurenta nu a provocat careva suferințe morale intimatei. Casa Națională de Asigurări Sociale, la examinarea cererii intimatei, s-a condus în strictă conformitate de prevederile legale în vigoare.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că în partea ce ține de cheltuielile de judecată pretinse de reclamantă, urmează să se țină cont de Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 25 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile”, cu modificările și completările ulterioare, precum și de legislația în vigoare, în care este stabilit că în conformitate cu art. 296 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții, care a avut câștig de cauză, cheltuielile de asistență juridică acordată de avocați, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale consideră că cheltuielile de judecată pentru asistență juridică, pretinse de reclamantă în cuantum de 2000 lei, sunt neîntemeiat de mari, având în vedere esența litigiului. Aportul avocatului fiind

unul redus, având în vedere precedentele judiciare existente pe astfel de litigii. Nu s-a demonstrat de către partea reclamantă, la solicitarea cheltuielilor de judecată, aportul real al avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență juridică, faptul în ce măsură munca avocatului, în cauza respectivă, i-a limitat capacitatea de a lucra în alte dosare, natura și durata relației dintre avocat și client, etc. În așa mod, constată că suma de 2000 lei pretinsă de reclamantă, nu reprezintă o sumă necesară și rezonabilă, cuantumul cheltuielilor de judecată fiind realmente mult mai mici.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiu aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, la 31 ianuarie 2019, conform scrisorii nr. 1118 (f.d. 107), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește. Totodată, instanța de recurs relevă că decizia contestată a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești www.instante.justice.md la data de 31 ianuarie 2019.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, la 11 februarie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 25 februarie 2019, în adresa intimă Elena Vasilati a fost expediată copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 11 martie 2019 Elena Vasilati, reprezentată de avocatul Vladimir Holban a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant

regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Vasilati împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan